

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KČJ/SYNT	Strana:	1 / 5
Název předmětu:	Syntax		
Akademický rok:	2023/2024	Tisknuto:	01.06.2024 05:00

Pracoviště / Zkratka	KČJ / SYNT			Akademický rok	2023/2024
Název	Syntax			Způsob zakončení	Zkouška
Akreditováno/Kredity	Ano, 4 Kred.			Forma zakončení	Kombinovaná
Rozsah hodin	Přednáška 1 [HOD/TYD] Seminář 2 [HOD/TYD]			Zápočet před zkouškou	ANO
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Počítán do průměru	ANO
Letní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Min. (B+C) studentů	10
Zimní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Opakovaný zápis	NE
Rozvrh	Ano			Vyučovaný semestr	Zimní semestr
Vyučovací jazyk	Čeština			Počet dnů praxe	0
Volně zapisovatelný předmět	Ano			Hodn. stup. zp. před zk.	S N
Hodnotící stupnice	1 2 3 4				
Počet hodin kontaktní					
Automat. uzn. záp. před zk.	Ano v případě předchozího hodnocení 4 nebo nic.				
Periodicita	K				
Nahrazovaný předmět	Žádný				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující předměty	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Cílem disciplíny je uvést studenty do problematiky syntagmatických vztahů na úrovni slov a vět, objasnit problematiku dvouvrcholové a jednovrcholové teorie věty, naučit je chápat rozdíl mezi syntaktickými vztahy na rovině formální a sémantickými vztahy na rovině významové, vést je k poznání formálních prostředků vyjádření těchto vztahů. Cílem je dále ukázat základní rozdíly v syntaktickém popisu jazyka z pohledu závislostní syntaxe (větné členy) a z pohledu sémantické syntaxe (větné struktury).

Požadavky na studenta

Zpracování seminární práce analytického charakteru. Úspěšné napsání tří zápočtových testů. Maximální bodový zisk ze všech tří testů je 60 bodů, hranice úspěšnosti je 45 bodů v součtu.

Obsah

Přednášky:

1. Úvodní výklady, náplň disciplíny, literatura oboru, skladba jako nauka o větných celcích.
2. Věta - výpověď, chápání pojmů v moderní syntaxi - věta podle postoje mluvčího.
3. Syntaktické vztahy, způsoby a prostředky jejich vyjadřování, (predikace, determinace, koordinace, apozice).
4. Odchylky od pravidelnosti větné stavby (motivované a nemotivované).
5. Základní větné členy a jejich vyjadřování.
6. Rozvíjející větné členy, atribut, atribut verbální.
7. Rozvíjející větné členy - objekt, adverbiale.
8. Klasifikace větných struktur. Struktury podmětové a bezpodměté.
9. Typy větných struktur podle valence.
10. Problematika výkladu souvětných struktur.

11. Spojování a zapojování větných struktur. Věty obsahové a determinující.
12. Větné struktury spojené sémanticky nezávislé.
13. Větné struktury spojené sémanticky závislé, vztahy široce příčinné, časové, způsobové.

Semináře:

1. Úvodní seminář, seznámení s podmínkami zápočtu. Problematika věty a výpovědi.
2. Významové vztahy - prostředky jejich vyjadřování.
3. Základní větné členy, jejich problematika, způsoby vyjadřování.
4. Rozvíjející větné členy (atribut, objekt).
5. Rozvíjející větné členy (adverbiala, atribut verbální).
6. Test č. 1.
7. Problematika sémanticky orientované syntaxe.
8. Podmětové a bezpodměté větné struktury.
9. Valenční syntax - základové větné struktury.
10. Sémantická stránka větných struktur.
11. Test č. 2.
12. Spojené a zapojené větné struktury.
13. Závěrečný test.

Studijní opory

Garanti a vyučující

- **Garanti:** PhDr. Jana Vaňková (100%)
- **Přednášející:** PhDr. Jana Vaňková (100%)
- **Vede seminář:** PhDr. Jana Vaňková (100%)

Literatura

- **Základní:** Šmilauer, Vladimír. *Novočeská skladba*. Praha : Mikuta, 1947.
- **Základní:** Grepl, Miroslav; Karlík, Petr. *Skladba češtiny*. Olomouc : Votobia, 1998. ISBN 80-7198-281-4.
- **Základní:** Bauer, Jaroslav; Grepl, Miroslav. *Skladba spisovné češtiny*. Vyd. 1. Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1972.
- **Základní:** Grepl, Miroslav; Karlík, Petr. *Skladba spisovné češtiny : Vysokošk. učebnice pro stud. filozof. fakult.* 1. vyd. Praha : SPN, 1986.
- **Základní:** Vaňková, Jana; Vejvodová, Jana. *Soubor úkolů k syntaktické analýze textů. I.* Plzeň : Západočeská univerzita, 2004. ISBN 80-7043-325-6.
- **Základní:** Daneš, František; Hlavsa, Zdeněk. *Větné vzorce v češtině*. Praha : Academia, 1981.
- **Doporučená:** Štícha, František. *Akademická gramatika spisovné češtiny*. 2013. ISBN 978-80-200-2205-9.
- **Doporučená:** Čechová, Marie. *Čeština - řeč a jazyk*. Praha : SPN - pedagogické nakladatelství, 2011. ISBN 978-80-7235-413-9.
- **Doporučená:** Bachmannová, Jarmila,; Karlík, Petr; Nekula, Marek; Pleskalová, Jana. *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2002. ISBN 80-7106-484-X.
- **Doporučená:** Grepl, Miroslav. *Jak dál v syntaxi*. Vyd. 1. Brno : Host, 2011. ISBN 978-80-7294-511-5.
- **Doporučená:** Štícha, František. *Kapitoly z české gramatiky*. Vyd. 1. Praha : Academia, 2011. ISBN 978-80-200-1845-8.
- **Doporučená:** Daneš, František. *Mluvnice češtiny : Vysokošk. učebnice pro stud. filozof. a pedagog. fakult. Díl 3., Skladba*. Praha : Academia, 1987.
- **Doporučená:** Grepl, Miroslav,; Karlík, Petr,; Nekula, Marek,; Rusínová, Zdenka. *Průruční mluvnice češtiny*. Praha : NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2008. ISBN 978-80-7106-980-5.
- **Doporučená:** Hoffmannová, Jana. *Syntax mluvené češtiny*.
- **Doporučená:** Šmilauer, Vladimír. *Učebnice větného rozboru*. Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1977.
- **Doporučená:** *vybrané časopisecké studie*.
- **Doporučená:** Kopečný, František. *Základy české skladby*. Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1958.

Časová náročnost

Všechny formy studia

Aktivita	Časová náročnost aktivity [h]
Kontaktní výuka	36
Vypracování seminární práce v bakalářském studijním programu [5-40]	30
Příprava na souhrnný test [6-30]	10
Příprava na zkoušku [10-60]	30
Celkem:	106

Hodnotící metody

Odborné znalosti - odborné znalosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Demonstrace dovedností (praktická činnost),

Kombinovaná zkouška,

Test,

Seminární práce,

tři průběžné testy v průběhu semestru, hodnocení formativní. Zkouška kombinovaná: jeden závěrečný písemný test, hodnocení sumativní, ústní část zkoušky, výklad jednotlivých témat v širších souvislostech

Obecné způsobilosti - obecné způsobilosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Ústní zkouška,

Předpoklady

Odborné znalosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že je student před zahájením výuky schopen:

charakterizovat základní stavbu věty

vymezit základní rozdíl mezi větou a souvětím

vysvětlit principy syntaktického pravopisu

Odborné dovednosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že student před zahájením výuky dokáže:

aplikovat zásady syntaktického pravopisu

provést syntaktický rozbor pravidelných typů vět a souvětí

Vyučovací metody

Odborné znalosti - pro dosažení odborných znalostí jsou užívány vyučovací metody:

Přednáška s demonstrací,

Řešení problémů,

Přednáška s aktivizací studentů,

Odborné dovednosti - pro dosažení odborných dovedností jsou užívány vyučovací metody:

Přednáška s demonstrací,

Výsledky učení

Odborné znalosti - po absolvování předmětu prokazuje student znalosti:

charakterizovat větné členy

interpretovat větu z hlediska formálního i sémantického

určit syntaktické a sémantické vztahy a prostředky jejich vyjadřování

vymezit základní rozdíly mezi pojmy věta a výpověď

vysvětlit základní otázky sémanticky orientované syntaxe (gramatický větný vzorec, sémantický větný vzorec)

Odborné dovednosti - po absolvování předmětu prokazuje student dovednosti:

analyzovat souvislý text z hlediska stavby souvětí celků, z hlediska větněčlenské platnosti jednotlivých výrazů

zapsat větnými vzorci základové větné struktury jednotlivých výpovědí

Obecné způsobilosti - po absolvování předmětu je student schopen:

bc. studium: samostatně a odpovědně se na základě rámcového zadání rozhodují v souvislostech jen částečně známých,

bc. studium: dle rámcového zadání a přidělených zdrojů koordinují činnost týmu, nesou odpovědnost za jeho výsledky,

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma stud.	Obor	Etap	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Přírodovědná studia	Bakalářský	Prezenční	Geografie se zaměřením na vzdělávání	1	18	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Přírodovědná studia	Bakalářský	Prezenční	Geografie se zaměřením na vzdělávání	1	19	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Anglický jazyk se zaměřením na vzdělávání	1	19	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Anglický jazyk se zaměřením na vzdělávání	1	16	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Anglický jazyk se zaměřením na vzdělávání	1	18	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Anglický jazyk se zaměřením na vzdělávání	1	17	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Anglický jazyk se zaměřením na vzdělávání	1	14	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Anglický jazyk se zaměřením na vzdělávání	1	15	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Český jazyk se zaměřením na vzdělávání	1	18	2023	Povinné předměty	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Český jazyk se zaměřením na vzdělávání	1	17	2023	Povinné předměty	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Český jazyk se zaměřením na vzdělávání	1	19	2023	Povinné předměty	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Český jazyk se zaměřením na vzdělávání	1	16	2023	Povinné předměty	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Historie se zaměřením na vzdělávání	1	18	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Historie se zaměřením na vzdělávání	1	15	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Historie se zaměřením na vzdělávání	1	16	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Historie se zaměřením na vzdělávání	1	19	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Historie se zaměřením na vzdělávání	1	17	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Hudba se zaměřením na vzdělávání	1	15	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Hudba se zaměřením na vzdělávání	1	16	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Hudba se zaměřením na vzdělávání	1	19	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Hudba se zaměřením na vzdělávání	1	18	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Hudba se zaměřením na vzdělávání	1	17	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Německý jazyk se zaměřením na vzdělávání	1	16	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Německý jazyk se zaměřením na vzdělávání	1	15	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Německý jazyk se zaměřením na vzdělávání	1	17	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS

Studijní program	Typ stud.	Forma stud.	Obor	Etapa	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Německý jazyk se zaměřením na vzdělávání	1	18	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Německý jazyk se zaměřením na vzdělávání	1	19	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Psychologie se zaměřením na vzdělávání	1	14	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Psychologie se zaměřením na vzdělávání	1	16	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Psychologie se zaměřením na vzdělávání	1	15	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Ruský jazyk se zaměřením na vzdělávání	1	1	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Ruský jazyk se zaměřením na vzdělávání	1	18	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Ruský jazyk se zaměřením na vzdělávání	1	17	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Ruský jazyk se zaměřením na vzdělávání	1	16	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Ruský jazyk se zaměřením na vzdělávání	1	19	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Vizuální kultura se zaměřením na vzdělávání	1	18	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Vizuální kultura se zaměřením na vzdělávání	1	14	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Vizuální kultura se zaměřením na vzdělávání	1	19	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Vizuální kultura se zaměřením na vzdělávání	1	17	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Vizuální kultura se zaměřením na vzdělávání	1	16	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Specializace v pedagogice	Bakalářský	Prezenční	Vizuální kultura se zaměřením na vzdělávání	1	15	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Tělesná výchova a sport	Bakalářský	Prezenční	Tělesná výchova se zaměřením na vzdělávání	1	17	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Tělesná výchova a sport	Bakalářský	Prezenční	Tělesná výchova se zaměřením na vzdělávání	1	18	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS
Tělesná výchova a sport	Bakalářský	Prezenční	Tělesná výchova se zaměřením na vzdělávání	1	19	2023	Český jazyk - vedlejší sloup	A	3	ZS